

Co dnes lze obdivovat?

JUDr. DANIELA KOVÁŘOVÁ,
prezidentka Unie rodinných advokátů

Co je dnes obdivuhodné? Jaké máme vzory? Čemu tleskáme a jakými lidmi bychom chtěli být? To jsou složité otázky a ještě složitější odpovědi.

Média jsou plná celebrit, jejich fotek, prohlášení, outfitů, životních příběhů, domů, aut, potomků a psů. Čteme o nich, vzhlížíme k nim, „lajkujeme“ jejich facebooky, lichotí nám být v jejich přítomnosti a sníme o tom, že jednou budeme na jejich místě. Kdo je vlastně celebritou? Podle Wikipedie je celebritou člověk, který dosáhl vysokého uznání nebo kdo na sebe strhává pozornost médií. Když ale zadám do vyhledávače tento termín, vypadnou na mě zpěváci, herci, sportovci, modelky a sem tam nějaký pravomocně odsouzený vrah. Kdekdo zná jejich tváře, ale dovědět se, proč jsou pro nás dnes celebritami, a shodnout se na jejich ocenění, to už je mnohem obtížnější. Každý den jsou na televizních obrazovkách a stránkách bulváru a v internetových společenských magazínech, proto je známe. Jsou ale právě proto obdivuhodní? Dokázali něco dobrého a následovatelného? Jsou pro nás vzorem? Inu přízniveji upřímně: obvykle nejsou.

Položím tedy otázku jinak: co by měl udělat člověk, co by měl znát či dokázat, abyste toužili být právě takovým? Jak se musí dlouhodobě chovat, aby byl vzorem pro náš život? Co má vyzná-

vat, co má ctít, o co se má obávat, co má chránit, o co má pečovat? O takových věcech málo mluvíme, málo píšeme, a ještě méně přemýšlíme. Tak se tedy do takové úvahy pustíme.

Vzory pro nás a pro naše děti

Kdysi bývali našimi největšími vzory rodiče. Byli dokonalí a vždycky si se vším věděli rady. Pak jsme dospěli a o své nejbližší vzory povětšinou přišli. Komu se chceme podobat dnes? Sportovci, který si kvůli medaili zničí zdraví a do důchodu jde v pětatřiceti? Missce, která střídá náruče a postele a ráda se fotí úplně nahá? Milionáři, který se holedbá, kolik toho umí rozházet? Anebo politikovi, co zahodí ideály kvůli místu na kandidátce nebo prodá voliče za trafikku? Ba ne, v pouhé známosti a věhlasu podstatu vzorů nejspíš nenajdeme. Vždyť nikoliv nadarmo je jinou definicí celebrity spíš tautologie, podle které je celebritou osoba věhlasná právě proto, že je obecně známá.

Možná namítnete, že se přece pletu. Že dobré vzory najde rozumný člověk někde jinde. Třeba, když se někdo postará o osiřelé dítě, u sebe doma ubytuje Ukrajince, dochová do posledního dechu v domácí péči staré rodiče, odjede se modlit

za lidstvo do Tibetu, objeví lék proti plešatění, miliony věnuje na charitu nebo každý den obdaruje bezdomovce. Ale možná ani tohle nejsou ty pravé vzory hodné následování, protože vnější pozorovatel nemůže nikdy znát všechny důvody, proč tak člověk činí a nakolik jde o rafinovaný marketink. Někdy je za vším tím vele úspěchem jen samota anebo normální práce, jindy komplex, dědictví, náhoda nebo krátkodobé štěstí. A co když ten otec nebo matka Tereza ve svém obětování pomáhá ponejvíce právě sobě? Altruismem přece dělám dobře především svému egu. Vzorem hodným následování by nemělo být něco tak povrchního, co je hodnotitelné zvenčí pouhým pozorováním a je zřetelné na první pohled, přechodné nebo ojedinělé.

Tak to zkusíme ještě z trochu jiného konce. Možná je hodným následování někdo, kdo dokáže věci, které my ne, či má vlastnost, jež nám právě chybí. Pro lenocha je možná vzorem člověk pracovitý, pro strašpytla někdo nebojácný, pro netrpělivého uvážlivý, pro nešikovného dobrý řemeslník, pro člověka bez nápadu vynalézavý soused, vědec, spisovatel, inovátor, pro jiného bez hudebních smyslů zpěvák či hráč na hudební nástroj. Kdo nás inspiruje a nutí, abychom to v životě nevzdávali a neustále kráčeli dál a o něco usilovali. To už jsme o trochu blíž, co říkáte? Pořád je lepší úcta a osobní vzor než závist

a nenávisť jen kvůli tomu, že jemu bylo přáno, zatímco nám možná nikoliv.

Ale čert vezmi média, televizní hvězdy a peníze, které pomínou podobně jako bitcoinoví milionáři. V Rodinných listech se nejvíce cení mezilidské vztahy. Proto vzory hodnými následování podle mě největšími jsou lidé, co udržují vřelé rodinné, sousedské a kamarádské vazby. Co se po hádce dokáží usmířit a odpustit, a i s odlišným názorem spolu znovu mluvit, jednat, pracovat, sousedit, přátelit se a žít. Všichni ti, co se neurážejí, nepálí mosty, nesoudí se s rodinnými příslušníky, nerozvádějí se a nenávisť nešíří až za hrob. Proto tleskám všem dobrým manželstvím, co spolu v dobrém i ve zlém překonala mnoho desetiletí. Nejenom protože zlepšila život sobě navzájem, ale i proto, že ukázala potomkům, sousedům, rodině, přátelům a širokému okolí, že taková cesta ke štěstí existuje. Vede láskou, něžností, péčí a starostlivostí, obavou, podporou, věrností a vzájemností. Nejde o výjimečnost, ani aktualitu, modernost, nedokonalost veřejných soutěží, ani subjektivitu cen a všemožných jednorázových hodnocení. Jde o vztah, který byl naplněn a přetrvál i přes mnohé překážky. Takové vzory akutně potřebujeme, takovým vzorům tleskám. Takové dobré vzory pojďme hledat a oceňovat. Kolem sebe, ve své blízkosti. Protože existují. Jen o nich nepíše média, jen na ně nemíří televizní kamery.